

Końskie, dnia 9 marca 2020 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
W KOŃSKICH

STAROSTWO POWIATOWE W KOŃSKICH WPLYNEŁO Kancelaria Ogólna
13. 03. 2020
L. dz. 7266/2020
Podpis. S. Ot

Pan Grzegorz Piec
Starosta Konecki

Nasz znak:

Dot. sprawy nr: -

pismo z dnia: -

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Końskich przekazuje sprawozdanie z realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu koneckiego w roku 2019 wraz z oceną stanu sanitarno-epizootycznego powiatu koneckiego.

Ref. M.M.

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
w Końskich

lek. wet. Agata Hucak

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ
INSPEKCJI WETERYNARYJNEJ
NA TERENIE POWIATU KONECKIEGO
W ROKU 2019
Z OCENĄ STANU SANITARNO-EPIZOOTYCZNEGO POWIATU KONECKIEGO

Końskie, dnia 9 marca 2020 r.

WSTĘP

Sprawozdanie podsumowuje działania organów Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzone w 2019 r. na terenie powiatu koneckiego.

Z uwagi na podnoszony temat, sprawozdanie dotyczący stanu sanitarnego i epizootycznego powiatu, w niniejszym sprawozdaniu nie zawarto informacji o ochronie zwierząt rozumianej jako dobrostan zwierząt. Informacje w tym zakresie mogą być przedstawione osobom zainteresowanym za pośrednictwem Starosty Koneckiego.

Zadania inspekcji i ich realizacja

Inspekcja Weterynaryjna realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego, wynikające z ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji weterynaryjnej (t.j. Dz. U. 2018.1557 z późn.zm.).

Inspekcja wykonuje swoje zadania w szczególności przez:

- 1) zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych;
  - a) badania kontrolne zakażeń zwierząt;
- 2) monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i środkach żywienia zwierząt;
- 3) badanie zwierząt rzeźnych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 4) przeprowadzanie:
  - a) weterynaryjnej kontroli granicznej,
  - b) kontroli weterynaryjnej w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu,
  - c) kontroli weterynaryjnych na miejscu w zakresie przestrzegania wymogów w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, zwane potocznie kontrolami CC,
  - d) kontroli wyrobów do diagnostyki in vitro stosowanych w medycynie weterynaryjnej, mającej na celu ustalenie, czy wprowadzone do obrotu lub używania wyroby znajdują się w wykazie wyrobów do diagnostyki In vitro stosowanych w medycynie weterynaryjnej,
- 5) sprawowanie nadzoru nad:
  - a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej,
  - b) wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
  - c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt, organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego,
  - d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego i jaj wylęgowych drobiu,
  - e) obrotem i ilością stosowanych produktów leczniczych weterynaryjnych, wytwarzaniem i stosowaniem pasz leczniczych,
  - f) przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt,
  - g) przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt,

- h) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie,
- i) utrzymywaniem, hodowlą, prowadzeniem ewidencji zwierząt doświadczalnych w jednostkach doświadczalnych, hodowlanych i u dostawców;
- 6) prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt o środkach żywienia zwierząt;
- 7) prowadzenie wymiany informacji w ramach systemów wymiany informacji, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej w ramach systemu RASFF.
- Powyższe zadania można podzielić na 2 grupy tematyczne.

1. Nadzór nad ochroną zdrowia zwierząt

W 2019 roku w ramach realizacji kontroli urzędowych w obszarze ochrony zdrowia zwierząt przeprowadzonych zostało 208 kontroli.

W tym zakresie, objęte nadzorem podmioty zajmują się:

- hodowlą ryb (akwakultura) – 19 podmiotów (18 +1 ślimaki)
- obrotem zwierząt – 3
- wystawianiem zwierząt – 1
- utrzymaniem zwierząt gospodarskich – 1016 – bydło, 112 – świnie, 26 kozy, 36 – owce, 269 pasieki pszczele, 209 – koniowate
- utrzymywaniem drobiu w warunkach fermowych – drób rzeźny brojler kurzy – 6
- chowem zwierząt dzikich (jeleniowate) – 3
- zarobkowym przewozem zwierząt – 13
- unasienianiem zwierząt – 3
- utrzymaniem zwierząt (ogier) w ramach punktów kopulacyjnych – 2
- transport zwierząt powyżej 8 godz. – 2 podmioty

Do zadań Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie utrzymania zdrowia publicznego i ochrony zdrowia zwierząt należy również wykonywanie badań monitoringowych zwierząt w kierunku wykrycia takich chorób zakaźnych zwierząt jak:

pryszczycyca, choroba pęcherzykowa świń, klasyczny pomór świń, TSE, gruźlica bydła, bruceloza bydła, owiec i kóz, enzootyczna białaczka bydła, wścieklizna lisów wolno żyjących, choroba niebieskiego języka, gorączka Q. CWD - Przewlekła choroba wyniszczająca (ang. chronic wasting disease, CWD) – choroba z grupy zakaźnych gąbczastych encefalopatii (transmissible spongiform encephalopathy, TSE), dotycząca zwierzyny płowej.

W 2019 roku pobrano od zwierząt przy pomocy urzędowych lekarzy weterynarii 2583 próbek do badań od zwierząt. Żadna z ww. chorób nie została stwierdzona.

Z chorób podlegających obowiązkowi rejestracji stwierdzono: włośnicę u 45 dzików; motyliczkę w 4 przypadkach.

Od 2019 roku na terenie powiatu koneckiego nie prowadzony jest monitoring przyjęcia szczepionki wścieklizny u lisów wolnożyjących. Nie prowadzone są również szczepienia lisów wolno żyjących przeciwko wściekliźnie.

W 2019 roku lekarze weterynarii zaszczepili na terenie powiatu przeciwko wściekliźnie 9755 szt. psów.

W roku sprawozdawczym doszło do 76 pogryzień ludzi przez psy i koty. Zwierzęta zostały poddane obserwacji. Na podstawie objawów klinicznych nie stwierdzono

wściekliczny. 56 psów z 76 było zaszczepionych przeciwko wścieklicznie. Kontrola obowiązku szczepienia psów p. wścieklicznie została przeprowadzona w 10 gospodarstwach utrzymujących zwierzęta. W 10 przypadkach stwierdzono brak szczepień. W ramach działań związanych z nadzorem nad wściekliczną nałożono 22 mandaty karne, na kwotę 3590,00 zł za niedopełnienie obowiązku zaszczepienia psa. Średnia kwota mandatu to 163,18 zł. W ramach działań kontrolnych na podmioty będące pod nadzorem organów Inspekcji Weterynaryjnej nałożone zostało ponadto 59 mandatów w łącznej kwocie 6660,00 zł. Oprócz mandatów Inspekcja może nakładać administracyjne kary pieniężne. W 2019 roku nałożono 5 kar na kwotę 7151,02 zł.

W 2019 roku na terenie powiatu padło i zostało zgłoszonych przez hodowców zwierząt do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich 160 sztuk bydła, 5 sztuk owiec, 2 kozy i 31 świni. Zbieranie informacji o padnięciach zwierząt jest ważne z tytułu kontroli występowania u zwierząt zmian mózgowych wskazujących na ewentualny powód padnięcia jakim jest *gąbczasta encefalopatia bydła* znana pod nazwą skróconą jako BSE.

W 2019 roku na terenie Polski nie występowała wysoce zjadliwa grypa ptaków wywołana przez wirus grypy ptaków H5N7, która zdziesiątkowała stada ptaków na przełomie 2016/2017 roku.

Od 2014 roku na terenie Polski występuje Afrykański pomór świń (ASF). Jest to choroba zakaźna dla świń, przenoszona przez dziki. Choroba nie zagraża ludziom. W ramach zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej choroby na mocy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 marca 2019 r. teren powiatu koneckiego został objęty strefą WAMTA, na której odstrzelono 1079 dzików, zmniejszając przez to populację dzika na naszym terenie.

Do celów monitoringu występowania ASF, Inspekcja ma obowiązek pobierać do badania próbki od padłych czy też zabitych w wypadkach komunikacyjnych zwierząt. W 2019 roku pobranych zostało 35 próbek od dzików.

Na terenie powiatu koneckiego działa 1 schronisko dla bezdomnych psów. Schronisko to przyjmuje do 100 psów.

Na teren powiatu w 2019 roku zostało zakupionych z Danii 3888 szt. trzody chlewnej. Zwierzęta dostarczone były w 18 przesyłkach. Z terenu powiatu koneckiego wprowadzono do handlu wewnątrzspółnotowego 360 szt. trzody chlewnej w 2 przesyłkach.

2. Bezpieczna żywność pochodzenia zwierzęcego

Organy Inspekcji Weterynaryjnej odgrywają podstawową rolę w zakresie bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego. Pozyskiwanie, chów, wytwarzanie, oczyszczanie, ubój, rozbiór, przetwarzanie, pakowanie, przepakowywanie, przechowywanie lub transport to czynności składowe „produkcji”, nad którymi ma nadzór Inspekcja Weterynaryjna. Kontrole urzędowe są konieczne w celu sprawdzenia, że podmioty działające na rynku spożywczym stosują się do przepisów w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności.

Na terenie powiatu koneckiego działało w 2019 roku 508 podmiotów zajmujących się działalnością od produkcji pierwotnej do eksportu żywności do krajów trzecich. Są to gospodarstwa mleczne, punkty skupu dziczyzny, koła łowieckie, zakłady przetwórstwa mięsa produkujące na rynek lokalny w ilości do 4,5 tony na tydzień

(tzw. MLO), podmioty prowadzące sprzedaż bezpośrednią jaj konsumpcyjnych, miodu i ryb, prowadzące rolniczy handel detaliczny, punkty odbioru mleka, zakłady rozbioru, przetwórstwa mięsa produkujące na rynek Unii Europejskiej, rzeźnie drobiu oraz zakłady przetwórstwa mleka, też produkujące na teren UE. W tych podmiotach przeprowadzono 98 kontroli. W wyniku przeprowadzonych postępowań wobec stwierdzonych niezgodności wydano 50 decyzji administracyjnych. Były to decyzje o charakterze naprawczym, decyzje o nałożeniu kar pieniężnych, wpisie bądź wykreśleniu z rejestru, nakazujące, zatwierdzające. Nie wstrzymano produkcji w żadnym zakładzie, jednak w odniesieniu do producentów mleka wydano 3 decyzji o wstrzymaniu dostaw mleka z tytułu nieprawidłowej jakości mleka.

W kontrolowanych podmiotach najczęściej stwierdzano niezgodności w odniesieniu do przestrzegania wymogów w zakładzie w zakresie systemu HACCP- nieprawidłowość stwierdzono w 15 podmiotach, nieprawidłowości w zakresie higieny i struktury pomieszczeń, ten stan stwierdzono w 11 podmiotach.

W 7 zakładach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące sprzętu i struktury, nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemów bezpieczeństwa zdrowotnego żywności; w 9 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące jakości wody w zakładzie; w 2 stwierdzono nieprawidłowości z zakresu zabezpieczenia i zwalczania szkodników, nieprawidłowości w znakowaniu żywności w 0, nieprawidłowości w zakresie higieny osobistej personelu w 0, nieprawidłowości u usuwaniu odpadów z zakładu w 0, niezachowanie łańcucha chłodniczego w 0; w 2 niezgodności w znakowaniu i 3 nieprawidłowości w zakresie specyficznych wymagań określonych w rozporządzeniu 853/2004 dotyczącym produkcji w zakładach zatwierdzonych.

W związku ze stwierdzonymi niezgodnościami nałożono na podmioty kary pieniężne na kwotę 4 400,00 zł oraz mandaty karne -33 szt. na kwotę 4700,00 zł.

W 2019 roku Powiatowy Lekarz Weterynarii w Końskich skierował do Prokuratury czy też organów ścigania 1 zawiadomienie z tytułu naruszenia prawa weterynaryjnego. Sprawę umorzono.

Pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej znajduje się ubój zwierząt w gospodarstwach z pozyskiwaniem mięsa na potrzeby własne. W roku 2019 w ramach nadzoru nad pozyskiwaniem mięsa na potrzeby własne zbadano na obecność włośni 812 próbek mięsa w tym 780 od dzików i 32 od świń. Włośnicę stwierdzono w 45 próbkach mięsa od dzików.

Na terenie powiatu działają 2 rzeźnie -ubojnie drobiu. W 2019 roku poddano w nich ubojowi 1.893.222 sztuk drobiu. Przyczynami uznania mięsa za niezdatne do spożycia były : nadmierne wychudzenie ptaków – 720 sztuki; niedostateczne wykrwawienie – 853 sztuki; obecność substancji lub zanieczyszczeń przekraczających dopuszczalne limity 2959. Razem 4532 sztuki przekazane zostały do utylizacji (0,24%).

W ramach sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem żywności Inspekcja Weterynaryjna realizuje plan badań kontrolnych w kierunku pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt żywych, produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego, w paszach i w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt. Do badania pobrane zostały 43 próbki. Nie stwierdzono wyników niezgodnych. Poziom badanych substancji nie był przekroczony lub nie były one stwierdzane.

W 2019 roku z terenu powiatu koneckiego do państw trzecich tj. Wietnam, Algieria, Meksyk, Ghana, Jemen wysłano żywność w postaci mleka odtłuszczonego w proszku w ilości 121 wysyłek 2 654 000 kg. Żadna z wysyłek nie wróciła na teren powiatu na skutek odrzucenia przez kraj eksportera.

W laboratoriach urzędowych Inspekcji Weterynaryjnej poddano badaniu mikrobiologicznemu żywność w kierunku obecności mikroorganizmów niebezpiecznych dla zdrowia ludzi. Stwierdzono jeden wynik niezgodny w zakresie obecności Salmonella. W zakresie obecności pał. Listeria monocytogenes nie było wyników niezgodnych. Kontroli poddano również wędliny w kierunku poziomu WWA (wielonienasyconych węglowodorów aromatycznych). Niezgodności nie stwierdzono.

Podsumowując:

Przeprowadzane przez Inspekcję Weterynaryjną w nadzorowanych podmiotach kontrole i badania wskazują, iż na terenie powiatu koneckiego zagrożenia dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowotnego zwierząt, ludzi z tytułu przenoszenia chorób odzwierzęcych, jak i produkowanej żywności pochodzenia zwierzęcego w przypadkach, gdy występują (niezgodne wyniki mikrobiologiczne żywności, patrz jak wyżej) są właściwie identyfikowane oraz prawidłowo i szybko eliminowane.

Nie oznacza to, że opisana w niniejszym raporcie sytuacja w powiecie koneckim za rok 2019 jest obecnie stabilna. Wobec zagrożenia wynikającego ze stwierdzenia na terenie Polski choroby świń jaką jest Afrykański pomór świń oraz z uwagi na przemieszczanie się ludzi i zwierząt, stan ten w każdej chwili może ulec zmianie. Stąd też nie tylko Inspekcja Weterynaryjna, ale także każdy mieszkaniec powiatu mając na uwadze bezpieczeństwo swoje, innych jak i posiadanych zwierząt powinien dbać o wysoki poziom higieny przy produkcji żywności, jak również pamiętać o zasadach bioasekuracji w swoich gospodarstwach, mających na celu zapobieżenie przeniesieniu się epidemii ASF do hodowli świń.

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
w Końskich

lek. wet. Agata Hucal